

บทที่ ๔ หลักและวิธีปฏิบัติทางเวชการบัญชี

ตามปกติแล้วการบันทึกบัญชีแยกประเภททั่วไปนั้น กิจการแต่ละแห่งอาจกำหนดแผนผังบัญชีไว้ต่าง ๆ กัน บางแห่งมีบัญชีแยกประเภทรายได้ เพียงบัญชีเดียว แต่ประกอบด้วยบัญชีย่อยหลาย ๆ บัญชี หรือบางแห่งอาจมีบัญชีแยกประเภทรายจ่าย เท่ากับจำนวนแผนงานที่มีอยู่ เช่น บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกทันตกรรม บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกกายภาพบำบัด ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันในบัญชีแยกประเภทค่าใช้จ่ายนี้ก็มีบัญชีย่อยตามลักษณะของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เช่น

บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกทันตกรรม

- บัญชีย่อยค่ายา
- บัญชีย่อยเงินเดือน
- บัญชีย่อยค่าวัสดุ

ฯลฯ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้ ต้องการจะแสดงตัวอย่าง ของการบันทึกรายการตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อน แต่ก็ต้องขอแนะนำก่อนว่า บัญชีแยกประเภททั่วไปที่ใช้ในตัวอย่างในบทนี้นั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องเหมือนกันทุกโรงพยาบาล เพราะบางแห่งอาจแยกประเภทค่าใช้จ่ายออกตามลักษณะแทนที่จะทำบัญชีแยกประเภทค่าใช้จ่ายตามแผนกตั้งข้างต้น เช่นแยกเป็นบัญชีเงินเดือนและค่าจ้าง บัญชียาและวัสดุ การแพทย์ และให้บัญชีย่อยเป็นบัญชีรายแผนกแทนก็ได้ เช่น

บัญชีเงินเดือนและค่าจ้าง

- บัญชีย่อยแผนกทันตกรรม
- บัญชีย่อยแผนกกายภาพบำบัด

—บัญชีย่อแผนกบริหาร

ฯลฯ

สำหรับตัวอย่างที่จะใช้ต่อไปนี้จะแสดงถึงวิธีการบันทึกบัญชีซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นไปตามที่ AHA ได้แนะนำไว้ เว้นแต่ส่วนที่ได้กล่าวถึงในบทก่อนที่เกี่ยวกับ AICPA ก็ยังคงใช้วิธีการตามความเห็นของ AICPA อยู่ นอกจากนั้นในการบันทึกรายการก็จะยึดวิธี Single Income Statement Method ซึ่งได้อธิบายมาแล้วในบทก่อนเช่นกัน

ตัวอย่าง

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการบันทึกรายการตลอดจนการจัดทำงบการเงินของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง โรงพยาบาลนี้เป็นโรงพยาบาลขนาดกลาง ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร มีทุนจากการดำเนินงาน การรับบริจาคและผลประโยชน์จากการลงทุนอื่น ๆ ในตัวอย่างจะเริ่มด้วยงบดุลยกมาจากงวดก่อน ดังนี้

โรงพยาบาลเอกรัตน์
งบดุล
ณ.วันที่ 1 มกราคม 25...1

สินทรัพย์

เงินกองทุนทั่วไป

เงินสด	175,000	
เงินลงทุน	100,000	
ลูกหนี้	700,000	
หัก หนี้สงสัยจะสูญ	85,000	615,000
เงินค้างรับจากกองทุนเฉพาะกิจ		145,000
วัสดุและเวชภัณฑ์คงเหลือ		<u>165,000</u>
รวมสินทรัพย์ - กองทุนทั่วไป		<u>1,200,000</u> บาท

เงินกองทุนเฉพาะกิจ

เงินสด	20,000	
เงินลงทุน	360,000	
เงินค้างรับจากกองทุนบริจาค		<u>20,000</u>
รวมสินทรัพย์ - กองทุนเฉพาะกิจ		<u>400,000</u> บาท

เงินกองทุนบริจาค

เงินสด	25,000	
เงินลงทุน	475,000	
รวมสินทรัพย์ - กองทุนบริจาค		<u>500,000</u> บาท

เงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร

เงินสด	25,000	
เงินลงทุน	300,000	
เงินค้างรับจากกองทุนทั่วไป	<u>225,000</u>	550,000
ที่ดิน	130,000	
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	80,000	
อาคาร	5,000,000	
อุปกรณ์ประเภทติดตั้งถาวร	600,000	
อุปกรณ์ประเภทเคลื่อนย้ายได้	<u>90,000</u>	
รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	5,900,000	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>2,450,000</u>	
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ		<u>3,450,000</u>
รวมสินทรัพย์ - กองทุนสินทรัพย์ถาวร		<u>4,000,000</u> บาท

หนี้สินและทุน

เงินกองทุนทั่วไป

เจ้าหนี้	125,000	
ตัวเงินจ่าย	150,000	
เงินค้างจ่ายกองทุนสินทรัพย์ถาวร	<u>225,000</u>	
รวมหนี้สินกองทุนทั่วไป		500,000
เงินกองทุนทั่วไปคงเหลือ		<u>700,000</u>
รวมหนี้สินและเงินกองทุนทั่วไป		<u>1,200,000</u> บาท

เงินกองทุนเฉพาะกิจ

เงินค้างจ่ายกองทุนทั่วไป	145,000	
เงินกองทุนเฉพาะกิจคงเหลือ	<u>255,000</u>	
รวมหนี้สินและเงินกองทุนเฉพาะกิจ		<u>400,000</u> บาท

เงินกองทุนบริจาค

เงินค้างจ่ายกองทุนเฉพาะกิจ	20,000	
เงินกองทุนบริจาคคงเหลือ	<u>480,000</u>	
รวมหนี้สินและเงินกองทุนบริจาค		<u>500,000</u> บาท

เงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร

เจ้าหนี้เงินกู้จำนอง	100,000	
เจ้าหนี้อื่น	<u>50,000</u>	
รวมหนี้สินเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร		150,000
เงินกองทุนสินทรัพย์ถาวรคงเหลือ		
— ส่วนที่ใช้ไปแล้ว	3,300,000	
— ส่วนที่ยังไม่ได้ใช้	<u>550,000</u>	
รวมเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวรคงเหลือ		<u>3,850,000</u>
รวมหนี้สินและเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร		<u>4,000,000</u> บาท

รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสรุปได้ดังนี้

เงินกองทุนทั่วไป

1. ค่ารักษาพยาบาลคิดจากคนไข้ตามอัตราที่กำหนดไว้ มีดังนี้

ค่ารักษา	2,276,000 บาท
ค่าพยาบาล	696,000 บาท
ค่าบริการทางแพทย์อื่น ๆ	<u>1,428,000 บาท</u>
รวม	<u>4,400,000 บาท</u>

2. รายการที่หักจากรายได้นอกเหนือรายการหนี้สูญแล้ว มีส่วนลดหักได้ตามสัญญา 280,000 บาท และหักค่ารักษาคนไข้อนาถา 135,000 บาท

3. เก็บเงินจากลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลได้รวม 3,800,000 บาท

4. ตัดหนี้สูญเพราะเก็บเงินไม่ได้ในระหว่างปีนี้รวม 115,000 บาท

5. ประมาณว่าจากลูกหนี้ที่เหลื่อปลายปีมีลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ 90,000 บาท

6. มีการจัดซื้อวัสดุและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นเงินเชื่อรวม 600,000 บาท การบันทึกบัญชีใช้ระบบบัญชีสินค้าคงคลังแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)

7. แผนกต่าง ๆ ได้เบิกวัสดุและเวชภัณฑ์ไปใช้ในระหว่างปี ดังนี้

แผนกพยาบาล	170,000 บาท
แผนกบริการการแพทย์	50,000 บาท
แผนกบริการทั่วไป	319,000 บาท
แผนกการเงิน	8,000 บาท
แผนกบริหาร	<u>3,000 บาท</u>
รวม	<u>550,000 บาท</u>

8. ในระหว่างปีมีการชำระหนี้เจ้าหนี้รวม 675,000 บาท ได้รับส่วนลด 7,000 บาท จ่ายเงินสดไปจริง 668,000 บาท

9. ในระหว่างปีมีการจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง ดังนี้

แผนกพยาบาล	1,316,000 บาท
แผนกบริการการแพทย์	828,000 บาท
แผนกบริการทั่วไป	389,000 บาท
แผนกการเงิน	102,000 บาท
แผนกบริหาร	<u>65,000 บาท</u>
รวม	<u>2,700,000 บาท</u>

10. ในระหว่างปี มีการจ่ายค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกแยกตามแผนก ดังนี้

แผนกพยาบาล	86,000 บาท
แผนกบริการการแพทย์	79,000 บาท
แผนกบริการทั่วไป	221,000 บาท
แผนกการเงิน	44,000 บาท
แผนกบริหาร	<u>327,000 บาท</u>
รวม	<u>757,000 บาท</u>

11. มีเงินเดือนและค่าจ้างค้างจ่ายตอนปลายปีอีก ดังนี้

แผนกพยาบาล	35,000 บาท
แผนกบริการการแพทย์	21,000 บาท
แผนกบริการทั่วไป	19,000 บาท
แผนกการเงิน	6,000 บาท
แผนกบริหาร	<u>2,600 บาท</u>
รวม	<u>83,000 บาท</u>

12. ตัวเงินจ่ายในเงินกองทุนทั่วไปมีดอกเบี้ยเกิดขึ้นรวม 8,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นดอกเบี้ยค้างจ่ายอยู่ 1,000 บาท สำหรับเงินต้นนั้นได้จ่ายไปในช่วงปีนี้ 20,000 บาท

13. ในระหว่างปีมีดอกเบี้ยเกิดขึ้นจากเงินลงทุนในเงินกองทุนทั่วไปเป็นเงิน 5,000 บาท ในจำนวนนี้ยังไม่ได้รับเป็นเงิน 2,000 บาท

14. มีรายได้รับจากเงินลงทุนในกองทุนเฉพาะกิจประเภทไม่จำกัดการใช้จำนวน 24,000 บาท รายได้จำนวนนี้ได้โอนมาให้กองทุนทั่วไปทันที

15. ได้รับเงินจำนวน 48,000 บาท แทนพยาบาลพิเศษที่มาให้บริการคนไข้ต่างหาก จากพยาบาลที่โรงพยาบาลมีอยู่

16. จำนวนเงินที่รับแทนพยาบาลพิเศษนั้น ได้จ่ายไปแล้ว 45,000 บาท จำนวนที่เหลือพยาบาลพิเศษยังไม่ได้มารับไปในงวดนี้

17. มีแพทย์และพยาบาลที่มาช่วยรักษาโดยไม่คิดค่าจ้าง ซึ่งประมาณว่า ถ้าต้องจ่ายค่าจ้างแล้วจะมีมูลค่างานนี้

ค่าพยาบาล	17,000 บาท
ค่าบริการการแพทย์	<u>3,000</u> บาท
	<u>20,000</u> บาท

18. ในระหว่างปีได้รับรายได้อื่น ๆ จากรายการต่อไปนี้

ค่าขายอาหารเครื่องดื่ม	45,000 บาท
ค่าเช่า ที่.วี.	30,000 บาท
ค่าใบรับรองแพทย์	15,000 บาท
ค่าเช่าเครื่องขายน้ำอัดลม	<u>5,000</u> บาท
รวม	<u>95,000</u> บาท

19. รับบริจาคทั่วไปเป็นเงินสด 100,000 บาท

20. มีดอกเบียค้างจ่ายจากหุ้นกู้ในเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวรจำนวน 30,000 บาท (ดูรายการ 29 ประกอบ)

เงินกองทุนเฉพาะกิจ

21. ได้รับเงินสดจำนวน 400,000 บาท เพื่อใช้ดำเนินงานในกองทุนเฉพาะกิจ

22. นำเงินสดจำนวน 300,000 บาท ไปซื้อหลักทรัพย์ลงทุน

23. หลักทรัพย์ลงทุนที่ซื้อไว้ครบกำหนดและมีการไถ่ถอนคืนไปในระหว่างงวดจำนวน 150,000 บาท
24. มีรายได้จากเงินลงทุนเกิดขึ้นจำนวน 15,000 บาท รายได้จำนวนนี้ถูกจำกัดให้ใช้เฉพาะกิจ

เงินกองทุนบริจาค

25. มีผู้บริจาคทรัพย์สินที่มีไว้ให้เช่าแก่โรงพยาบาล ทรัพย์สินนี้มีมูลค่า 300,000 บาท แต่ติดจำนอง 100,000 บาท โรงพยาบาลรับภาระ จำนองนี้มาด้วย ค่าเช่าและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินนี้สามารถนำมาใช้เพื่อการดำเนินงานตามปกติของโรงพยาบาล
26. รับค่าเช่าเป็นเงินสด 45,000 บาท
27. ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ให้เช่า มีจำนวน 6,000 บาท
28. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากทรัพย์สินที่ให้เช่า ได้จ่ายเป็นเงินสดไปแล้ว 9,000 บาท

เงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร

29. ออกหุ้นกู้จำหน่ายในราคาเท่ากับมูลค่าจำนวน 3,000,000 บาท จำนวนเงินที่ได้รับนี้ส่วนหนึ่งจะนำไปใช้ต่อเติมอาคารโรงพยาบาล อีกส่วนหนึ่งจะนำไปใช้ไถ่ถอน เจ้าหนี้เงินกู้จำนวนที่ค้างอยู่
30. จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้จำนวนทั้งหมด และจ่ายค่ารับเหมาก่อสร้างอาคารที่ต่อเติมจำนวน 2,700,000 บาท สำหรับค่าก่อสร้างอาคารนี้ตกลงไว้ในสัญญาเป็นเงิน 2,900,000 บาท ค่าก่อสร้างส่วนที่เหลือจะจ่ายให้เมื่อตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว
31. ซื้ออุปกรณ์การแพทย์ประเภทเคลื่อนย้ายได้เป็นเงิน 18,000 บาท

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างเงินกองทุน

32. หลักทรัพย์ลงทุนของเงินกองทุนเฉพาะกิจราคาทุน 165,000 บาท ขายไปในราคา 170,000 บาท กำไรจากการขายหลักทรัพย์ครั้งนี้ไม่ได้จำกัดการใช้แต่อย่างใด
33. รายการหนี้สินระหว่างเงินกองทุนต่าง ๆ ตามยอดเมื่อต้นปี ได้ทำการชำระให้ในระหว่างกัน จนเสร็จเรียบร้อยแล้ว
34. คณะกรรมการโรงพยาบาลได้อนุมัติให้โอนเงินจากเงินกองทุนเฉพาะกิจจำนวน 300,000 บาท ให้แก่เงินกองทุนทั่วไป เพื่อเป็นการชดเชยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากเงินกองทุนเฉพาะกิจ แต่ในงวดนี้ ได้มีการโอนเงินสดให้ไป 200,000 บาทก่อน
35. เงินกองทุนบริจาคและเงินกองทุนทั่วไป บันทึกโอนรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินที่ให้เช่า (ดูรายการที่ 26, 27, 28 ประกอบ)
36. มีการจ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้ของเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร โดยจ่ายจากเงินกองทุนทั่วไป ซึ่งเงินจำนวนนี้ไม่ต้องจ่ายชดเชยกลับคืนมาให้เงินกองทุนทั่วไปอีก
37. ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร สำหรับงวดนี้ มีจำนวน 300,000 บาท
38. คณะกรรมการโรงพยาบาลได้อนุมัติให้โอนเงินจากเงินกองทุนทั่วไปจำนวน 200,000 บาท เพื่อชดเชยค่าเสื่อมราคาของเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร ในงวดนี้ยังไม่ได้จ่ายเงินสดไปให้จริง
39. พบว่าได้มีการบันทึกบัญชีผิดจำนวน 5,000 บาท ในบัญชีประเภทค่าใช้จ่ายแผนกบริการทั่วไป ซึ่งความจริงแล้วเป็นการจ่ายซื้ออุปกรณ์ประเภทเคลื่อนย้ายได้ ไม่ใช่เป็นการจ่ายค่าใช้จ่ายของกองทุนทั่วไป อุปกรณ์ดังกล่าวนี้จะต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์ในเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร จึงต้องทำการปรับปรุงรายการ
40. มีรายได้จากหลักทรัพย์ลงทุนของเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวรเกิดขึ้นจำนวน 16,000 บาท รายได้จำนวนนี้ไม่ได้จำกัดการใช้สอยแต่ไม่ต้องโอนให้เงินกองทุนทั่วไป
41. ขายอุปกรณ์ประเภทติดตั้งอยู่กับที่ชิ้นหนึ่งไปในราคา 30,000 บาท อุปกรณ์ชิ้นนี้มีราคาทุน 100,000 บาท และมีค่าเสื่อมราคาสะสม 60,000 บาท
42. มีรายได้เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์ลงทุนของเงินกองทุนบริจาค เป็นเงิน 25,000 บาท รายได้ที่เกิดขึ้นจะต้องนำไปใช้เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น จึงต้องโอนให้กองทุน

เฉพาะกิจ แต่ยังไม่ได้ออนตัวเงินสดให้ทันทีในงวดนี้

43. เมื่อสิ้นปีให้ทำการปิดบัญชี หาผลการดำเนินงาน

การบันทึกรายการข้างต้นในสมุดรายวันทั่วไปจะปรากฏดังนี้

เงินกองทุนทั่วไป

1. บัญชีลูกหนี้	4,400,000	
บัญชีรายได้ค่ารักษา		2,276,000
บัญชีรายได้ค่าพยาบาล		696,000
บัญชีรายได้ค่าบริการทางการแพทย์อื่น ๆ		1,428,000
(บันทึกรายได้ที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล)		
2. บัญชีส่วนลดตามสัญญา	280,000	
บัญชีส่วนลดเพื่อการกุศล	135,000	
บัญชีลูกหนี้		415,000
(บันทึกรายการที่ต้องหักเป็นรายจ่าย)		
3. บัญชีเงินสด	3,800,000	
บัญชีลูกหนี้		3,800,000
(บันทึกการรับเงินจากลูกหนี้)		
4. บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ	115,000	
บัญชีลูกหนี้		115,000
(บันทึกการตัดบัญชีลูกหนี้เป็นสูญเพราะเก็บเงินไม่ได้)		
5. บัญชีค่าเผื่อหนี้สูญ	120,000	
บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ		120,000
(บันทึกรายการปรับปรุงการสำรองหนี้สูญปลายปี)		

6. บัญชีวัสดุและเวชภัณฑ์	600,000	
บัญชีเจ้าหนี้		600,000
(บันทึกการซื้อวัสดุและเวชภัณฑ์เป็นเงินเชื่อ)		
7. บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกพยาบาล	170,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการการแพทย์	50,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการทั่วไป	319,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกการเงิน	8,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริหาร	3,000	
บัญชีวัสดุและเวชภัณฑ์		550,000
(บันทึกการเบิกใช้วัสดุและเวชภัณฑ์ของแผนกต่าง ๆ)		
8. บัญชีเจ้าหนี้	675,000	
บัญชีรายได้อื่น ๆ - ส่วนลด		7,000
บัญชีเงินสด		668,000
(บันทึกการจ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้)		
(ส่วนลดจากการจ่ายชำระเจ้าหนี้อาจแสดงเป็นบัญชีส่วนลดรับแล้วนำไปหักจากยอดซื้อ แต่เนื่องจากในที่นี้ใช้ระบบบัญชีสินค้าคงคลังแบบต่อเนื่อง —perpetual inventory basis— จึงแสดงเป็นรายได้อื่น ๆ เพื่อให้ง่ายแก่การควบคุมบัญชีสินค้าดังกล่าว)		
9. บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกพยาบาล	1,316,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการการแพทย์	828,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการทั่วไป	389,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกการเงิน	102,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริหาร	65,000	
บัญชีเงินสด		2,700,000
(บันทึกการจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างของแผนกต่าง ๆ)		
(การบันทึกบัญชีในที่นี้ จะมีบัญชีเงินเดือนและค่าจ้างเป็นบัญชีย่อยและการจ่ายเงินเดือนนั้น ถ้ามีรายการที่ต้องหักเช่นภาษีเงินได้หัก ณ.ที่จ่าย ก็ต้องบันทึกพร้อมกันไปด้วย)		

10. บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกพยาบาล	86,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการการแพทย์	79,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการทั่วไป	221,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกการเงิน	44,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริหาร	327,000	
บัญชีเงินสด		757,000
(บันทึกการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ)		
11. บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกพยาบาล	35,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการการแพทย์	21,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการทั่วไป	19,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกการเงิน	6,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริหาร	2,000	
บัญชีเงินเดือนและค่าจ้างค้างจ่าย		83,000
(ปรับปรุงรายการเงินเดือนค้างจ่ายปลายปี)		
12. บัญชีตัวเงินจ่าย	20,000	
บัญชีดอกเบียจ่าย	8,000	
บัญชีดอกเบียค้างจ่าย		1,000
บัญชีเงินสด		27,000
(บันทึกการจ่ายชำระตัวเงินและดอกเบีย)		
13. บัญชีเงินสด	3,000	
บัญชีดอกเบียค้างรับ	2,000	
บัญชีรายได้จากเงินลงทุนในเงินกองทุนทั่วไป		5,000
(บันทึกดอกเบียรับจากหลักทรัพย์ลงทุนในเงินกองทุนทั่วไป)		

14. บัญชีเงินสด	24,000	
บัญชีรายได้จากเงินลงทุนในกองทุนเฉพาะกิจประเภท ไม่จำกัดการใช้		24,000
(บันทึกผลประโยชน์จากเงินลงทุนของเงินกองทุนเฉพาะกิจ ซึ่งโอนให้ เงินกองทุนทั่วไปทันที) (กรณีนี้ไม่ต้องบันทึกในเงินกองทุนเฉพาะกิจ สำหรับบัญชีรายได้นั้น อาจ ใช้ชื่อบัญชีว่ารายได้รับโอนมาจากเงินกองทุนเฉพาะกิจ ก็ได้)		
15. บัญชีเงินสด	48,000	
บัญชีเงินค้ำจ่าย—พยาบาลพิเศษ		48,000
(บันทึกรับเงินแทนพยาบาลพิเศษ)		
16. บัญชีเงินค้ำจ่าย - พยาบาลพิเศษ	45,000	
บัญชีเงินสด		45,000
(บันทึกการจ่ายเงินแก่พยาบาลพิเศษในงวดนี้)		
17. บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกพยาบาล	17,000	
บัญชีค่าใช้จ่ายแผนกบริการการแพทย์	3,000	
บัญชีบริการที่มีผู้อุทิศให้		20,000
(บันทึกรับบริการจากแพทย์และพยาบาลที่มาช่วยรักษาให้โดยไม่คิดมูลค่า)		
18. บัญชีเงินสด	95,000	
บัญชีรายได้อื่น ๆ		95,000
(บันทึกรับรายได้เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ)		
19. บัญชีเงินสด	100,000	
บัญชีรายได้รับจากการบริจาคทั่วไป		100,000
(บันทึกการรับบริจาคทั่วไปซึ่งไม่ระบุการใช้)		
20. บัญชีดอกเบี้ยจ่าย	30,000	
บัญชีดอกเบี้ยค้ำจ่าย		30,000
• (บันทึกดอกเบี้ยค้ำจ่ายในหุ้นกู้ของกองทุนสินทรัพย์ถาวร)		

(ในที่นี้ถือว่าเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวรมีไว้เพื่อใช้ต่อเติมหรือซื้อสินทรัพย์ถาวรไว้ใช้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาจ่ายค่าใช้จ่าย การจ่ายค่าใช้จ่ายนั้นควรจะบันทึกโดยกองทุนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ก็อาจบันทึกได้อีกวิธีหนึ่ง โดยถือว่าดอกเบี้ยจ่ายเป็นภาระของกองทุนสินทรัพย์ถาวร ดังนั้นก็ควรจะบันทึกภาระหนี้สินนี้ในกองทุนสินทรัพย์ถาวร)

เงินกองทุนเฉพาะกิจ

21. บัญชีเงินสด	400,000	
บัญชีเงินกองทุนเฉพาะกิจ		400,000
(บันทึกรับเงินเพื่อไว้ใช้เป็นทุนของกองทุนเฉพาะกิจ)		
(เงินที่ได้รับนี้จะยังไม่ถือเป็นรายได้จนกว่าจะมีการจ่ายออกไปที่รับเงินนั้นมา)		ตามวัตถุประสงค์
22. บัญชีเงินลงทุน	300,000	
บัญชีเงินสด		300,000
(บันทึกการนำเงินสดไปซื้อหลักทรัพย์ลงทุน)		
23. บัญชีเงินสด	150,000	
บัญชีเงินลงทุน		150,000
(บันทึกการไถ่ถอนคืนหลักทรัพย์ลงทุนที่ครบกำหนด)		
24. บัญชีเงินสด	15,000	
บัญชีเงินกองทุนเฉพาะกิจ		15,000
(บันทึกรับรายได้จากเงินลงทุนซึ่งกำหนดให้ใช้เฉพาะกิจ)		
(ตั้งได้กล่าวมาแล้วว่าเงินที่ได้รับมาจะยังไม่บันทึกเป็นรายได้จนกว่าจะมีการจ่ายออกไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้)		

เงินกองทุนบริจาค

25. บัญชีทรัพย์สินมีไว้ให้เช่า	300,000	
บัญชีเจ้าหนี้จำนอง		100,000
บัญชีเงินกองทุนบริจาค		200,000
(บันทึกทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทรัพย์สินนี้ติดจำนองด้วย 100,000 บาท สำหรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นนำมาใช้เพื่อการดำเนินงานปกติของโรงพยาบาลได้)		
26. บัญชีเงินสด	45,000	
บัญชีค่าเช่ารับ		45,000
(บันทึกรับค่าเช่าจากทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค)		
27. บัญชีค่าเสื่อมราคา	6,000	
บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม		6,000
(บันทึกค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่มีไว้ให้เช่า)		
28. บัญชีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สินให้เช่า	9,000	
บัญชีเงินสด		9,000
(บันทึกการจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีไว้ให้เช่า)		

เงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร

29. บัญชีเงินสด	3,000,000	
บัญชีหุ้นกู้		3,000,000
(บันทึกการนำหุ้นกู้ออกจำหน่ายในราคาเท่ากับมูลค่า)		
30. บัญชีอาคาร	2,900,000	
บัญชีเจ้าหนี้เงินกู้จำนอง	100,000	
บัญชีเจ้าหนี้ผู้รับเหมาก่อสร้าง		200,000
บัญชีเงินสด		2,800,000
(บันทึกการชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้จำนอง และการก่อสร้างอาคารซึ่งยังตรวจสอบงานไม่เสร็จ)		

31. บัญชีอุปกรณ์ประเภทเคลื่อนย้ายได้	18,000	
บัญชีเงินสด		18,000
(บันทึกการซื้ออุปกรณ์การแพทย์ประเภทเคลื่อนย้ายได้)		
บัญชีเงินกองทุนสินทรัพย์ถาวร—ส่วนที่ยังไม่ได้ใช้	18,000	
บัญชีเงินกองทุนทรัพย์สินส่วนที่ใช้ไปแล้ว		18,000
(บันทึกการปรับปรุงบัญชีเงินกองทุนตามจำนวนที่จ่ายซื้ออุปกรณ์การแพทย์ไปแล้ว)		

รายการระหว่างเงินกองทุน

32. เงินกองทุนเฉพาะกิจ

บัญชีเงินสด	170,000	
บัญชีเงินลงทุน		165,000
บัญชีเงินค้างจ่ายกองทุนทั่วไป		5,000
(บันทึกการขายหลักทรัพย์ลงทุนในราคาที่สูงกว่าทุน กำไรที่เกิดขึ้นไม่จำกัดการใช้ จึงโอนให้เงินกองทุนทั่วไป)		

เงินกองทุนทั่วไป

บัญชีเงินค้างรับจากกองทุนเฉพาะกิจ	5,000	
บัญชีกำไรจากการขายทรัพย์สิน		5,000
(บันทึกกำไรจากการขายหลักทรัพย์เงินลงทุนของกองทุนเฉพาะกิจ)		
(ถ้ากำไรที่เกิดขึ้นนี้มีการระบุไว้ให้ใช้เพื่อการใดโดยเฉพาะแล้ว ก็จะนำผลกำไรนี้ไปเพิ่มบัญชีเงินกองทุนเฉพาะกิจ ดังนั้นเงินกองทุนทั่วไปก็จะมี		
การบันทึกรายการใด ๆ)		